

Doporučení pro používání roušek a respirátorů ke snížení rizika přenosu A (H1N1)

Podle informací získaných z webových stránek z Center for Disease Control and Prevention (CDC) ze dne 5. 8. 2009 jsou údaje o účinnosti roušek a respirátorů na snížení rizika přenosu infekce A (H1N1) z prostředí značně omezené. Je tedy obtížné zhodnotit jejich potenciální účinnost na snížení rizika přenosu viru z prostředí. Protože chybí jednoznačné vědecké podklady, vychází prozatímní doporučení z posouzení veřejného zdravotnictví, z používání roušek a respirátorů jako prevence přenosu chřipky a dalších respiračních virů v různých prostředích v předchozí době a z nejnovějších informací o šíření a závažnosti viru A(H1N1).

Informace o účinnosti roušek a respirátorů pro snížení přenosu viru:

Používání roušek a respirátorů při pobytu na veřejnosti a v domácnostech se nepovažuje za nezbytné, avšak za určitých okolností se může jejich používání zvážit, týká se to především osob se zvýšeným rizikem závažnějšího průběhu onemocnění chřipkou A(H1N1).

Použití respirátorů nebo roušek osobám zaměstnaným mimo zdravotnictví není všeobecně doporučováno. Pro určitá zaměstnání, ve kterých dochází ke kontaktu s lidmi, kteří mají chřipkové onemocnění, (převoz nemocných, pokládání dotazů nemocným, asistence nemocným), je doporučeno následující:

- zaměstnanci by se měli snažit dodržovat vzdálenost od nemocné osoby (doporučeno cca 2 m),
- být v kontaktu s nemocným co nejkratší možnou dobu,
- nemocný má dodržovat hygienu při kašlání (kašlat do kapesníku) a mýt si ruce, pokud je toho nemocný schopen a je dostupná rouška, má ji použít,
- zaměstnanci se zvýšeným rizikem závažnějšího průběhu onemocnění by se měli kontaktu s nemocným zcela vyvarovat,
- pokud se v zaměstnání kontaktu s nemocným nelze vyhnout, může zaměstnanec dobrovolně používat roušku nebo respirátor na základě svého rozhodnutí.

Ve zdravotnických zařízeních se doporučuje používat respirátory. Protože opatření k zabránění šíření infekce, včetně ochrany dýchacích cest jsou nedokonalá, je doporučeno, aby u zaměstnanců, kteří mají zvýšené riziko vzniku závažnějšího onemocnění chřipkou a kteří se starají o pacienty s prokázaným nebo suspektním onemocněním A(H1N1), bylo zváženo jejich dočasné přeřazení na jinou práci k vyloučení expozice.

Rozdíl mezi obličejovou maskou a respirátorem:

Obličejová rouška – nepřiléhá těsně k obličeji, je používána k zabránění šíření kapének z úst nebo nosu nemocného, zejména při kašli a kýčání. Rouška kryjící nos i ústa poskytuje velmi nízkou ochranu před jemnějšími prachovými částicemi a aerosolem. Roušky jsou na jednorázové použití a poté se vyhodí do odpadu.

Respirátory – doléhají těsně na obličej a mají schopnost odfiltrovat velmi malé částice, které může osoba vdechnout.

Doporučují se jednorázové protiprašné respirátory třídy FFP3 (případně FFP2) s výdechovými ventily nebo bez nich, které se používají běžně jako ochrana proti pevným a kapalným aerosolům na vodní i olejové bázi. Respirátory této třídy chrání uživatele také před vdechováním virů a bakterií. Protože se přes respirátor obtížněji dýchá, je použití respirátorů časově omezeno, nelze jej používat celodenně, maximálně během osmihodinového pracovního dne a s možností přestávky na odložení respirátoru.

Respirátory se nedoporučují dětem a osobám, které mají vousy na obličeji, protože to nezaručuje dostatečnou těsnost masky.

Pro zajištění optimální účinnosti respirátoru se doporučuje, aby bylo ověřeno, zda respirátor přiléhá dostatečně k obličeji, zda je zdravotně nezávadný a aby byl proveden nácvik pro správné nasazení.

Informace o účinnosti roušek a respirátorů jako prevence k zabránění šíření onemocnění jsou sice omezené, ale největší přínos při jejich používání lze očekávat, pokud budou používány při kontaktu s nemocným nebo podezřelým z onemocnění včas a důsledně.

Použití roušky nebo respirátoru je dále doporučeno:

Použití masky nebo respirátoru je doporučeno osobám převážejícím automobilem pravděpodobný nebo potvrzený případ onemocnění A(H1N1).

U osob s pravděpodobným nebo potvrzeným případem onemocnění A(H1N1), jestliže sdílí domácnost s ostatními členy rodiny je doporučeno používat roušku nebo při kašlání, kýchání zakrýt ústa a nos kapesníkem.

U matek s pravděpodobným nebo potvrzeným případem onemocnění A(H1N1) je doporučeno při kojení používat roušku nebo při kašlání, kýchání zakrýt ústa a nos kapesníkem.

V příloze viz . níže nejdete tyto tabulky

Tabulka č. 1

Předběžná doporučení k používání obličejových roušek a respirátorů používaných v domácnostech, na veřejnosti a na pracovištích

Tabulka č. 2

Předběžná doporučení pro používání roušek osobami s potvrzeným, pravděpodobným nebo s podezřením na onemocnění H1N1 k zabránění jejímu šíření

A (H1N1) – 6 WHO

Tabulka č. 1

Předběžná doporučení k používání obličejových roušek a respirátorů používaných v domácnostech, na veřejnosti a na pracovištích

Prostředí	Osoby bez zvýšeného rizika těžkého průběhu onemocnění	Osoby se zvýšeným rizikem těžkého průběhu onemocnění
Veřejné prostory		
Bez výskytu „nové“ H1N1 v populaci	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Rouška/respirátor se nedoporučuje
„Nová“ H1N1 rozšířena v populaci nevýznamně	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Rouška/respirátor se nedoporučuje
„Nová“ H1N1 rozšířena v populaci významně	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Vyvarovat se pobytu ve veřejných prostorách Jestliže je to nezbytné, zvážit použití roušky nebo respirátoru
Domácnost		
Osoba pečující o nemocného s chřipkovým onemocněním	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Vyvarovat se péče o nemocného Jestliže je to nezbytné, používat roušku nebo respirátor
Další členové domácnosti	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Rouška/respirátor se nedoporučuje
Zaměstnanci mimo zdravotnictví		
Bez výskytu „nové“ H1N1 na pracovišti	Rouška/respirátor se nedoporučuje	Rouška/respirátor se nedoporučuje
„Nová“ H1N1 na pracovišti rozšířena	Rouška/respirátor se nedoporučuje, ale může se zvážit jejich použití za určitých okolností	Rouška/respirátor se nedoporučuje, ale může se zvážit jejich použití za určitých okolností
Zaměstnanci ve zdravotnictví		
Pečující o osoby s potvrzeným, pravděpodobným nebo s podezřením na onemocnění H1N1 nebo s chřipkovým onemocněním	Respirátor	Zvážit dočasné přeřazení na jinou práci Respirátor

A (H1N1) – 6 WHO

Tabulka č. 2

Předběžná doporučení pro používání roušek osobami s potvrzeným, pravděpodobným nebo s podezřením na onemocnění H1N1 k zabránění jejímu šíření

Prostředí	Doporučení
Domov (pokud jsou společné prostory sdíleny s ostatními členy domácnosti)	Upřednostnit používání roušky, pokud je k dispozici a dobře snášena nebo zakrývat obličej při kýchání a kašlání kapesníkem
Zdravotnické zařízení (mimo pokoj pacienta)	Rouška, pokud je dobře snášena
Nezdravotnická zařízení	Upřednostnit používání obličejové masky, pokud je k dispozici a dobře snášena nebo zakrývat obličej při kýchání a kašlání kapesníkem
Při kojení	Upřednostnit používání roušky, pokud je k dispozici a dobře snášena nebo zakrývat obličej při kýchání a kašlání kapesníkem

Všechny „Informace“ byly v připomínkovém řízení u členů Pracovní skupiny pro problematiku poskytování zdravotní péče v období pandemie a připomínky byly gestory připravovaných Informací zapracovány.